

Όλοι έχουμε
κάτι να πούμε
σ' αυτούς
που χάσαμε

Λάουρα Ιμάι Μεσσίνα

ΟΣΑ
ΕΜΠΙΣΤΕΥΟΜΑΣΤΕ
ΣΤΟΝ
ΑΝΕΜΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

ΟΣΑ ΕΜΠΙΣΤΕΥΟΜΑΣΤΕ ΣΤΟΝ ΑΝΕΜΟ

ΛΑΟΥΡΑ ΙΜΑΪ ΜΕΣΣΙΝΑ

Όσα εμπιστευόμαστε
στον άνεμο

μυθιστόρημα

Μετάφραση από τα ιταλικά
ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδειας του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισιμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευσή του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Ξένη λογοτεχνία

Σύγχρονη ξένη λογοτεχνία – 540

Λάουρα Ιμάι Μεσσίνα, Όσα εμπιστευόμαστε στον άνεμο

Laura Imai Messina, *Quel che affidiamo al vento*

Μετάφραση: Σταύρος Παπασταύρου

Υπεύθυνος έκδοσης: Κώστας Γιαννόπουλος

Επιμέλεια-διορθώσεις: Γιώργος Κασαπίδης

Σελιδοποίηση: Κατερίνα Σταματοπούλου

Εξώφυλλο: Alexandra Allden

Copyright© Mondadori Libri S.p.A., Μιλάνο, 2020

This edition published in arrangement with Grandi & Associati

Copyright© για την ελληνική γλώσσα, Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ

(Εκδόσεις Πατάκη), 2019

Πρώτη έκδοση στην ιταλική γλώσσα από τις εκδόσεις

Piemme/Mondadori Libri S.p.A., Μιλάνο, 2020

Πρώτη έκδοση στην ελληνική γλώσσα από τις Εκδόσεις Πατάκη,

Αθήνα, Μάρτιος 2022

KET Γ842 ΚΕΠ 95/22 ISBN 978-960-16-9257-9

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ 38 (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ), 104 37 ΑΘΗΝΑ.

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665 - ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΥΡΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 570 09 ΚΑΛΟΧΩΡΙ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15 - ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

*Στη Ριοσούκε, στη Σοσούκε και στον Εμίλιο,
στις φωνές που θα σας συνοδεύουν πάντα*

Το μυθιστόρημα αυτό είναι προϊόν μυθοπλασίας. Τα πρόσωπα και οι καταστάσεις είναι επινοήματα της συγγραφέως και σκοπός τους είναι να δώσουν αληθοφάνεια στην αφήγηση. Οποιαδήποτε ομοιότητα με γεγονότα, περιστατικά, τόπους και πρόσωπα, ζωντανά ή νεκρά, είναι απολύτως συμπτωματική.

Η ιστορία αυτή είναι εμπνευσμένη από έναν τόπο υπαρκτό, που βρίσκεται στη βορειοανατολική Ιαπωνία, στον νομό Ιουάτε.

Μια μέρα, ένας άντρας εγκατέστησε έναν τηλεφωνικό θάλαμο στον κήπο του σπιτιού του στους πρόποδες του Κουτζίρα-γιάμα, του Όρους της Φάλαινας, ακριβώς δίπλα στην πόλη Οτσούτσι, ένα από τα μέρη που επλήγησαν περισσότερο από το τσουνάμι της 11ης Μαρτίου 2011.

Στο εσωτερικό έχει τοποθετηθεί ένα παλιό μαύρο τηλέφωνο, χωρίς σύνδεση, που μεταφέρει τις φωνές στον άνεμο.

Χιλιάδες άνθρωποι πηγαίνουν κάθε χρόνο εκεί για προσκύνημα.

Είναι μια μετάβαση μορφών από μια ζωή / σε άλλη.
Μια συναυλία όπου / αλλάζει μόνο η ορχήστρα. /
Μα η μουσική μένει, είναι εκεί.

MARIANTZELLA ΓΚΟΥΑΛΤΙΕΡΙ

Σήκω, άνεμε του βορρά, έλα, /
έλα άνεμε του νότου, /
φύσηξε στον κήπο μου, /
να ξεχειλίσουν τ' αρώματά του. /
Να 'ρθει ο αγαπημένος μου στον κήπο του /
να φάγει τους εξάισιους καρπούς.

Άσμα Ασμάτων 4, 8-5, 1 Κάλεσμα της νύφης

Μη χαρίζεις, λοιπόν, βιαστικά την αγάπη.

Κοτζίκι

Πρόλογος

Ένας ανεμοστρόβιλος μαστίγωνε τα φυτά του μεγάλου βραχόκηπου του Μπελ Γκάρντια.

Για να προστατευτεί, η γυναίκα σήκωσε ενστικτωδώς τον αγώνα μπροστά στο πρόσωπό της και κύρτωσε τη ράχη. Αμέσως όμως συνήλθε και ίσιωσε το κορμί της.

Είχε φτάσει πριν από το χάραμα. Είδε το φως ν' ανεβαίνει, μόλο που ο ήλιος παρέμενε κρυμμένος. Ξεφόρτωσε τα μεγάλα σακιά από το αυτοκίνητο: πενήντα μέτρα από το πιο χοντρό πλαστικό τυλιγμένα σε ρολό, μονωτική ταινία σε κυλίνδρους, δέκα κουτιά βίδες με γάντζο στην κεφαλή, για να στερεωθούν στο έδαφος, κι ένα σφυρί με γυναικεία λαβή. Στο Κόναν, το μεγάλο σουπερμάρκετ ειδών κιγκαλερίας, ένας υπάλληλος της είχε ζητήσει ευγενικά να του δείξει το χέρι της· ήθελε να υπολογίσει το μέγεθος της λαβής, μα εκείνη ταράχτηκε.

Πλησίασε γρήγορα στον τηλεφωνικό θάλαμο, που της φάνηκε τόσο εύθραυστος, λες κι ήταν από ζάχαρη άχνη και μαρέγκα και αναρίθμητα δάχτυλα είχαν προσπα-

θήσει να τον γευτούν. Ο άνεμος ήδη λυσομανούσε, δεν υπήρχε πια χρόνος.

Δούλευαν ασταμάτητα στον λόφο του Οτσούτσι για δυο ώρες τουλάχιστον: εκείνη –για να τυλίξει με πανιά τον θάλαμο, το παγκάκι, την πινακίδα της εισόδου και τη μικρή αφίδα απ’ όπου ξεκινούσε το μονοπάτι– κι ο άνεμος που δεν είχε πάψει στιγμή να τη χτυπάει. Πού και πού, ασυναίσθητα, σφιχταγκάλιαζε το ίδιο της το κορμί, κάτι που έκανε εδώ και χρόνια, όποτε την κυρίευε η συγκίνηση, αλλά μετά, κάθε φορά, όρθωνε το κορμί της, ίσιωνε τη ράχη κι ατρόμητη ετοιμαζόταν ν’ αντιμετωπίσει το πυκνό πέπλο των σύννεφων που είχαν ήδη σκεπάσει εντελώς τον λόφο.

Μονάχα στο τέλος πια, όταν ένωσε πραγματικά τη γεύση της θάλασσας στο στόμα, λες κι ο άνεμος είχε ανέβει τόσο ψηλά, ώστε σε λίγο θ’ αναποδογύριζε όλο τον κόσμο, σταμάτησε. Κάθισε εξαντλημένη στο παγκάκι, που ήταν φασκιωμένο σαν μεταξοσκώληκας, με τα παπούτσια της γεμάτα χρώματα.

Αν ο κόσμος γκρεμιζόταν, είπε μέσα της, θα γκρεμιζόταν κι εκείνη μαζί του· αν όμως υπήρχε έστω και μία πιθανότητα να τον κρατήσει κανείς όρθιο, ακόμα και σε αμφίβολη ισορροπία, θα ξόδευε κάθε ψίχουλο ενέργειας που της απέμενε για να βοηθήσει.

Κάτω η πόλη ακόμα κοιμόταν. Οι λιγιστές λάμπες που είχαν ανάψει έδιναν χρώμα στα παράθυρα, μα εξαιτίας του επερχόμενου τυφώνα, οι περισσότεροι είχαν κλειστά τα παραθυρόφυλλα κι είχαν φράξει με ξύλινα μαδέρια τα παντζούρια. Μερικοί είχαν τοποθετήσει σά-

κους με άμμο μπροστά στην εξώπορτα, από φόβο μήπως η μανία του ανέμου τις ανοίξει απότομα και τα δωμάτια πλημμυρίσουν.

Η Γιούι ωστόσο δε φαινόταν να δίνει σημασία στη βροχή, σ' εκείνο τον ουρανό που είχε κατέβει χαμηλά, μέχρι τα παπούτσια της. Καμάρωνε το έργο της: τα κομμάτια του πλαστικού και το σελοτέιπ, με τα οποία είχε τυλίξει και είχε στερεώσει τον θάλαμο, το ξύλινο παγκάκι, τις πλάκες στη σειρά που σχημάτιζαν το μονοπάτι, την αφίδα της εισόδου και την ταμπέλα που έγραφε «Το Τηλέφωνο του Ανέμου».

Όλα είχαν σκεπαστεί από χώμα και σταγόνες. Ακόμα κι αν ο τυφώνας ξεχαρβάλωνε ή έσκιζε κάτι, η Γιούι θα έμενε εκεί, για να το βάλει πίσω στη θέση του.

Το στοιχειώδες εκείνο απόφθεγμα, ότι εύθραυστα δεν είναι τα πράγματα αλλά η σάρκα, η ιδέα ότι τα αντικείμενα επισκευάζονται και αντικαθίστανται, ενώ το σώμα δεν επισκευάζεται, ότι, ναι, μπορεί το σώμα να είναι δυνατότερο από την ψυχή—που όταν κομματιάζεται παραμένει έτσι για πάντα—αλλά είναι λιγότερο δυνατό από το ξύλο, το μολύβι ή το σίδηρο, δεν την άγγιζε. Δεν αντιλήφθηκε ούτε για μια στιγμή τον κίνδυνο που διέτρεχε η ίδια.

«Είναι κιόλας Σεπτέμβρης» ψιθύρισε η Γιούι κοιτάζοντας τη μαυρίλα του ουρανού που πλησίαζε από ανατολικά. *Ναγκατσούκι* 長月 ο «μήνας με τις μεγάλες νύχτες», όπως ήταν το όνομα που του είχαν δώσει στην αρχαιότητα. Θυμόταν τον εαυτό της να επαναλαμβάνει αυτή την έκφραση κάθε μήνα, προσαρμίζοντάς τη στον Νοέμβριο και στον Δεκέμβριο. Είναι κιόλας Απρίλης,

έλεγε, και μετά είναι Μάης και ούτω καθεξής, καθώς μετρούσε σχολαστικά τις μέρες, ξεκινώντας από τις 11 Μαρτίου του 2011.

Κάθε βδομάδα περνούσε με κόπο, κάθε μήνα λίγος ακόμα χρόνος συσσωρευμένος στη σοφίτα, για μελλοντική εκμετάλλευση που ποιος ξέρεις αν θα ερχόταν ποτέ.

Η Γιούι είχε μακριά μαλλιά, κατάμαυρα, μα ξανθά στις άκριες, θαρρείς και η ρίζα ξεκινούσε από πολύ βαθιά και σκαρφάλωνε στην κορφή. Από τότε που η θαλάσσια καταστροφή είχε καταπιεί τη μητέρα και την κόρη της, δεν τα είχε ξαναβάψει. Τα έκοβε μόνο λιγάκι κάθε τόσο, αφήνοντάς τα στο τέλος να μεγαλώνουν έτσι, σαν ένα φωτοστέφανο γύρω απ' το κεφάλι της. Το χρώμα των μαλλιών, το τμήμα ανάμεσα στο αλλοτινό ξανθοκίτρινο και στο φυσικό μαύρο, είχε καταντήσει να μετράει τη διάρκειά του πένθους. Ήταν κάτι σαν ημεροδείκτης.

Το γεγονός ότι είχε επιβιώσει το χρωστούσε κυρίως σ' εκείνο τον κήπο, στον λευκό θάλαμο με την πτυσσόμενη πόρτα και στο μαύρο τηλέφωνο που ήταν τοποθετημένο πάνω στο ράφι, δίπλα στο τετράδιο. Τα δάχτυλα γύριζαν το καντράν σχηματίζοντας τυχαία κάποιο νούμερο, το ακουστικό ακουμπούσε στο αυτί και η φωνή έπεφτε μέσα. Μερικές φορές έκλαιγε, άλλες φορές, αντίθετα, γελοούσε, γιατί η ζωή ξέρει να γίνεται αστεία ακόμα και ύστερα από μια τραγωδία.

Και τώρα ο τυφώνας ήταν έτοιμος σχεδόν να πέσει επάνω της, η Γιούι τον ένιωθε να πλησιάζει.

Σ' εκείνη την περιοχή οι καταιγίδες ήταν κάτι συνηθισμένο, ειδικά τα καλοκαίρια. Αναστάτωναν το τοπίο, σήκωναν τις στέγες και σκόρπιζαν τα κεραμίδια στο έδαφος σαν να ήταν σπόρια, και κάθε φορά ο Σουζούκι-σαν, ο φύλακας του Μπελ Γκάρντια, προστάτευε τον κήπο με τη γνωστή του φιλοσοργία.

Αυτή τη φορά όμως ο τυφώνας προμηνυόταν τρομερός και ο Σουζούκι-σαν δε θα ήταν εκεί. Η φήμη ότι ήταν άρρωστος είχε διαδοθεί ταχύτατα. Η αιτία της ασθένειας δεν ήταν ξεκάθαρη, αλλά μαθεύτηκε πως είχε μπει στο νοσοκομείο για εξετάσεις.

Αν εκείνος δεν ήταν σε θέση να προφυλάξει αυτό το μέρος, ποιος θα το έκανε;

Η Γιούι έβλεπε τον τυφώνα σαν ένα παιδάκι με βλέμμα όλο κακία, που ανυπομονεί ν' αδειάσει ένα κουβαδάκι νερό πάνω στον πύργο που κάποιο άλλο παιδί, λιγότερο υποφιασμένο, πιο άδολο, έχει φτιάξει στην άμμο και το παρακολουθεί από απόσταση, κρυμμένο πίσω από έναν βράχο, έτοιμο να του επιτεθεί.

Τα σύννεφα άλλαζαν θέση διαρκώς, τα πάντα εκεί ψηλά έτρεχαν γρήγορα, και το φως έμοιαζε κι αυτό να μετακινείται ολοταχώς προς τα δυτικά. Από τη μια στιγμή στην άλλη κατέβαινε λίγο περισσότερο προς το μέρος της, ακουμπούσε σαν ένα χέρι πάνω στο μέτωπο του λόφου, για να νιώσει αν είχε στ' αλήθεια πυρετό ή έπαιζε θέατρο.

Όταν το ουρλιαχτό του ανέμου έπεσε πάνω στον κήπο, όλα έμοιαζαν να σκύβουν μπροστά στη μανία του, σαν να του ψιθύριζαν «Μη μας κάνεις κακό».

Η κόμη της Γιούι άπλωσε, φούσκωσε σαν μέδουσα, χάρισε σε κάμποσα σημεία, έπειτα άρχισε πάλι να φου- ντώνει. Αρκούσε να κοιτάξει κάποιος αυτό το γυναικείο κεφάλι για να καταλάβει την παρτιτούρα του ανέμου, το αλλόκοτο σφύριγμα που ακουγόταν πριν γίνουν άνω κάτω τα φυτά, το *ίγκαν-μπάνα* που μεγάλωνε κατακόκ- κινο, το λουλούδι της Νιρβάνα, το λουλούδι των νεκρών- η ορτανσία που είχε μαραθεί κι είχε ξαναγίνει θάμνος- η λευκή ταξιανθία του *φούσεν-καζούρα*, με τους πρά- σινους καρπούς που τα μικρά παιδιά χτυπούσαν σαν καμπανούλες.

Μολονότι δυσκολευόταν πια να στηριχτεί στα πό- δια της, ένωσε την ανάγκη να σκύψει άλλη μια φορά, για να βεβαιωθεί πως όλα ήταν προστατευμένα. Άλλο- τε έρποντας στο έδαφος, άλλοτε προχωρώντας με κό- πο κόντρα στον άνεμο, άπλωσε το πόδι της πάνω στην τελευταία πλάκα του μονοπατιού. Έλεγε πάλι τους γάντζους με τους οποίους είχε στερεώσει τα πανιά του θαλάμου. Έσκιζε τον άνεμο με τα μπράτσα της, σαν να κολυμπούσε.

Μια πλάκα μόνο έτριξε στο μονοπάτι, κάνοντας τη Γιούι να θυμηθεί τα λόγια της κόρης της, η οποία απο- καλούσε *μπισκότα* τις πέτρες που σκέπαζαν το ρυάκι κοντά στο σπίτι.

Χαμογέλασε με ευγνωμοσύνη που είχε κρατήσει ζω- ντανή αυτή την ανάμνηση.

Όταν είμαστε παιδιά, νιώθουμε την ευτυχία σαν ένα αντικείμενο. Ένα τρενάκι που ξεπροβάλλει από ένα πα-

νέρι, η πλαστική ταινία γύρω από μια πάστα. Ή ίσως και μια φωτογραφία που τα απεικονίζει στο κέντρο, εκεί όπου δεν υπάρχουν μάτια παρά μόνο γι' αυτά.

Όταν είμαστε πια μεγάλοι, όλα γίνονται πιο περίπλοκα. Ευτυχία είναι η επιτυχία, η εργασία, ένας άντρας ή μια γυναίκα, πράγματα με πολλές αποχρώσεις, πιο σύνθετα. Όταν υπάρχει, ή ακόμα κι όταν δεν υπάρχει, γίνεται κυρίως αυτό: μια λέξη.

Να λοιπόν, σκέφτηκε τώρα η Γιούι, που η παιδική ηλικία μάς διδάσκει κάτι άλλο, ότι δηλαδή αρκεί ν' απλώσουμε το χέρι προς τη σωστή κατεύθυνση για να την αγγίξουμε.

Κάτω από τον γκριζωπό πολτό του ουρανού, μια γυναίκα περίπου τριάντα χρονών παρέμενε όρθια, σε πείσμα των περιστάσεων. Συλλογιόταν πόσο πρακτικό πράγμα μπορεί να είναι η ευτυχία, χανόταν μέσα σ' αυτή τη σκέψη όπως παλιά χανόταν μέσα στα βιβλία, στις ιστορίες των άλλων που από μικρή τής φαίνονταν όλες, χωρίς εξαίρεση, ωραιότερες από τη δική της. Αναρωτιόταν μάλιστα μήπως γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο είχε επιλέξει να εργαστεί στο ραδιόφωνο. Τη γοήτευε τόσο ν' ακούει για τη ζωή των άλλων, να χάνεται μέσα στις αφηγήσεις τους.

Για τη Γιούι, εδώ και κάμποσα χρόνια η ευτυχία γεννιόταν από εκείνο το μαύρο, βαρύ αντικείμενο, που είχε τοποθετημένα επάνω του, σε κύκλο, τα νούμερα από το 1 ως το 0. Με το αυτί κολλημένο στο ακουστικό, χανόταν στη θέα του κήπου, σ' εκείνο τον απόμακρο λόφο της βορειο-ανατολικής Ιαπωνίας. Από το άνοιγμα ανάμεσα στις

πλαγιές διέκρινε μέχρι και τη θάλασσα, μάντευε τη συγκεχυμένη μυρωδιά του αλατιού. Εκεί η Γιούι ονειρευόταν πως μιλούσε με την κόρη της, που είχε παραμείνει για πάντα τριών χρονών, και με τη μητέρα της, που την κρατούσε αγκαλιά ως το τέλος.

Κι όταν η ευτυχία γίνεται ένα αντικείμενο, οποιοδήποτε άλλο πράγμα απειλεί την ασφάλειά του είναι εχθρός. Ας είναι και άπιαστο όπως ο άνεμος, ας είναι και η βροχή που πέφτει από ψηλά.

Με κόστος την ίδια της τη μηδαμινή ζωή, η Γιούι δε θα επέτρεπε ποτέ να συμβεί κάποιο κακό σ' αυτό το αντικείμενο και στον τόπο που του έδινε φωνή.

Το άκουσε για πρώτη φορά στο ραδιόφωνο.

Ένας ακροατής είχε παρέμβει στο τέλος του προγράμματος, για να διηγηθεί τι τον έκανε να νιώσει καλύτερα μετά την εξαφάνιση της συζύγου του.

Συζήτησαν διεξοδικά γι' αυτό στη συντακτική ομάδα, πριν καταλήξουν στο θέμα της εκπομπής. Όλοι ήξεραν για κείνη, για την άβυσσο που είχε μέσα της. Όμως η Γιούι επέμεινε πως οτιδήποτε κι αν έβγαινε προς τα έξω, εκείνη ήταν έτοιμη να το αντιμετωπίσει. Ακριβώς επειδή είχε υποφέρει τόσο, κανένα ξένο τραύμα δεν την άγγιζε πια.

«Τι είναι εκείνο που σας βοηθάει να σηκώνεστε πιο εύκολα το πρωί και να πλαγιάζετε τη νύχτα ύστερα από ένα μεγάλο πένθος; Τι είναι εκείνο που σας επιτρέπει να νιώθετε καλά, όταν είστε περίλυποι;»

Η εκπομπή ωστόσο ήταν πολύ λιγότερο καταθλιπτική απ' όσο θα περίμενε κανείς.

Μια γυναίκα από το Αομόρι είπε πως όταν ήταν θλιμμένη, μαγειρεύει: έφτιαχνε τούρτες γλυκές και αλμυρές,

μακαρόν, μαρμελάδες, μικρά γεύματα όπως κροκέτες ή ψάρι στη σχάρα με ζάχαρη και σάλτσα σόγιας, βραστά χορταρικά με τα οποία γέμιζε το μπέντο· είχε αγοράσει μέχρι και ξεχωριστό καταψύκτη, για να τα διατηρεί σε πάγο όποτε της έκανε κέφι. Ανυπομονούσε να έρθει το Χίνα-ματσούρι, η γιορτή των κοριτσιών, που έπεφτε στις 3 Μαρτίου, τη μέρα που κάποτε γιόρταζε την κόρη της, για να τα αποψύξει όλα με προσοχή. Ήταν βέβαιη ότι χαζεύοντας τις κούκλες που ήταν αραδιασμένες στο καθιστικό, τη σκαλίτσα με τις διάφορες μαριονέτες που συμβόλιζαν την αυτοκρατορική οικογένεια, θα ένιωθε μια επιτακτική ανάγκη να ξεφλουδίσει, να κόψει και να ζεματίσει. Το μαγείρεμα την έκανε να νιώθει καλά, είπε, τη βοηθούσε ν' αποκαταστήσει την επαφή της με τον κόσμο.

Μια νεαρή υπάλληλος από το Αϊτσι τηλεφώνησε πάλι και είπε ότι εκείνη πήγαινε στις καφετέριες και χάιδευε σκυλιά, γάτες και κουνάβια, ναι, κυρίως κουνάβια. Αρκούσε να της έτριβαν το μικρό τους μουσούδι στα χέρια κι αμέσως ξανάβρισκε τη χαρά της ζωής. Ένας γέρος, φιθυρίζοντας για να μην ακουστούν τα λόγια του στην κρεβατοκάμαρα όπου βρισκόταν η γυναίκα του, εξομολογήθηκε ότι έπαιζε πατσίνκο· ένα ανώτερο στέλεχος επιχειρήσεων, που είχε βιώσει τον χωρισμό με την κοπέλα του ως πένθος, είχε αρχίσει να πίνει σοκολάτα σε φλιτζάνια και να μασουλάει σεμπέι.

Όλοι χαμογέλασαν όταν μια νοικοκυρά από το Τόκιο, μια γυναίκα γύρω στα πενήντα που είχε χάσει σε ατύχημα την καλύτερή της φίλη, είπε ότι είχε αρχίσει να μαθαίνει γαλλικά κι ότι μόνο εκείνη η διαφοροποίηση

της προφοράς, εκείνο το λαρυγγικό «ερρρ» και ο περίπλοκος τονισμός, της έδιναν την ψευδαίσθηση ότι ήταν κάποια άλλη. «Δε θα μάθω ποτέ τη γλώσσα, είμαι εντελώς άχρηστη, αλλά να ξέρατε πόσο όμορφα νιώθω όταν λέω μπονζούγγγγ».

Το τελευταίο τηλεφώνημα ήταν από το Ιβάτε, ένα από τα μέρη που χτυπήθηκαν από την καταστροφή του 2011. Η επιμελήτρια του προγράμματος έριξε ένα βλέμμα όλο νόημα στον ηχολήπτη, ο οποίος βάλθηκε να παρατηρεί επίμονα την εκφωνήτρια κι έπειτα χαμήλωσε το βλέμμα του στην κονσόλα, όπου το κράτησε καρφωμένο ως το τέλος του τηλεφωνήματος.

Όπως η Γιούι, ο ακροατής είχε χάσει τη σύζυγό του στο τσουνάμι, το σπίτι του είχε παρασυρθεί απ' το νερό και το σώμα του είχε καταλήξει ανάμεσα στα μπάζα: είχε καταχωριστεί ως *γιουκούε φουμεί*, «αγνώστου ταυτότητας». Τώρα ζούσε στο σπίτι του γιου του, στην ενδοχώρα, όπου η θάλασσα ήταν απλώς μια ιδέα.

«Και τέλος πάντων» συνέχισε η φωνή ανάμεσα σε γρήγορες ρουφηξιές τσιγάρου «υπάρχει κι ένας τηλεφωνικός θάλαμος στη μέση κάποιου κήπου, σ' έναν εντελώς απομονωμένο λόφο. Το τηλέφωνο δεν είναι συνδεδεμένο, μα τις φωνές τις μεταφέρει ο άνεμος. Λέω, Γιόκο εσύ; Πώς είσαι; και νιώθω να ξαναγίνομαι εκείνος που ήμουν κάποτε, η γυναίκα μου να με ακούει απ' την κουζίνα, απασχολημένη με το κολατσιό ή με το δείπνο κι εγώ να γκρινιάζω επειδή ο καφές μου έκαψε τη γλώσσα.

»Χτες βράδυ διάβαζα στον εγγονό μου την ιστορία του Πίτερ Παν, του ιπτάμενου αγοριού που χάνει τη σκιά

του και του κοριτσιού που του την ξαναράβει κάτω από τη σόλα, ε λοιπόν πιστεύω πως έτσι είμαστε κι εμείς που ανεβαίνουμε σ' εκείνο τον λόφο: προσπαθούμε να πάρουμε πίσω τη σκιά μας».

Όλα τα μέλη της συντακτικής ομάδας βουβάθηκαν, λες και κάποιο άγνωστο, πελώριο αντικείμενο είχε πέσει ξαφνικά ανάμεσά τους.

Ακόμα και η Γιούι, που συνήθως ήξερε πολύ καλά να κόβει τις φλύαρες παρεμβάσεις με λίγα καλοζυγισμένα λόγια, δεν έβγαλε άχνα. Μόνον όταν ο άντρας έβηξε και ο ραδιοσκηνοθέτης χαμήλωσε την ένταση της φωνής, η Γιούι φάνηκε σαν να ξύπνησε από το όνειρο. Έσπευσε να διαλέξει εντελώς στην τύχη ένα μουσικό κομμάτι, κι ο τίτλος του την ξάφνιασε: Max Richter, *Mrs. Dalloway: In the Garden**.

Ήρθαν κι άλλα πολλά μηνύματα εκείνη τη νύχτα, και συνέχισαν να καταφτάνουν ακόμα κι όταν η Γιούι βρισκόταν πια στο προτελευταίο τρένο για τη Σιμπούγια και στο τελευταίο για το Κιτσιτζότζι.

Έκλεισε τα μάτια, μα ο ύπνος δεν την έπαιρνε. Σκεφτόταν και ξανασκεφτόταν τα λόγια εκείνου του ακροατή, λες κι έκανε πέρα δώθε τον ίδιο δρόμο προσέχοντας σιγά σιγά κάποιες νέες λεπτομέρειες. Μια οδική πινακίδα, ένα σημάδι, μια κατοικία. Αποκοιμήθηκε μόνον όταν πια βεβαιώθηκε πως είχε απομνημονεύσει τη διαδρομή.

Την άλλη μέρα, για πρώτη φορά από τότε που η μητέρα της και η κόρη της είχαν πεθάνει, η Γιούι ζήτησε μια διήμερη άδεια.

* Κυρία Ντάλογουεϊ: Στον κήπο.

Έβαλε πάλι μπρος το αυτοκίνητο, το γέμισε βενζίνη και με τον δορυφορικό πλοηγό να δίνει ασταμάτητα οδηγίες, κατευθύνθηκε προς τον κήπο του Σουζούκι-σαν.

Αν όχι η ευτυχία, τουλάχιστον η ανακούφιση σύντομα θα έπαιρνε τη μορφή ενός υλικού πράγματος.